

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/16087 din 12.10.2023

La nr.03/8761 din 09.10.2023

Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex Legii nr.147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor) (număr unic 665/MJ/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.10.12 16:55:09 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9105 din 12.10.2023

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex Legii nr.147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor) (număr unic 665/MJ/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, fiind asigurat accesul părților

interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *„Prezentul proiect de lege face parte din setul de proiecte de acte normative ce au drept scop consolidarea mecanismelor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor.*

Subliniem că necesitatea promovării reformei date rezultă din următoarele documente de politici: - Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (măsura nr. 1.1, acțiunea 3), aprobat de Comisia Națională pentru Integrare Europeană, la 4 august 2022: „Elaborarea conceptului de modificare a unor acte legislative pentru îmbunătățirea capacității și reformarea comisiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii”; - Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (acțiunea nr. 8.18): „Modificarea cadrului normativ în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor”; - Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021 (acțiunea nr. 1.1.4 lit. c)): „Modificarea cadrului legal în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea cadrului conex Legii nr.147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor, actele normative care conțin referințe la colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, colegii comasate și creat colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind îmbunătățirea mecanismului de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Pentru implementarea prezentului proiect nu vor fi necesare cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, or, modificările propuse preponderent au un caracter tehnic.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, care, potrivit modificărilor propuse la art.4 alin.(1) lit.c) din Legea 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, aprobă regulamentele privind selecția candidaților la funcția de judecător și privind evaluarea performanțelor judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești, precum și planul de evaluare a performanțelor acestora.

La fel, proiectul stabilește obligația inspectorului judecător să informeze Consiliul Superior al Magistraturii dacă în procesul de verificare a sesizării constată existența temeiurilor de efectuare a evaluării performanțelor judecătorului vizat, prevăzute la art.8 alin.(1) lit. b) și f) din Legea nr. 147/2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor (modificarea propusă la art.V pentru art.26 alin.(4) din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor).

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției și face parte din setul de proiecte de acte normative ce au drept scop consolidarea mecanismelor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor.

Prin proiect se propune modificarea cadrului conex Legii nr.147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor, actele normative care conțin referințe la colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, colegii comasate și creat colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor.

Proiectul promovează interesul public privind îmbunătățirea mecanismului de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor.

Proiectul conține reglementări privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, care, potrivit modificărilor propuse la art.4 alin.(1) lit.c) din Legea 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, aprobă regulamentele privind selecția candidaților la funcția de judecător și privind evaluarea performanțelor judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești, precum și planul de evaluare a performanțelor acestora.

La fel, proiectul stabilește obligația inspectorului judecător să informeze Consiliul Superior al Magistraturii dacă în procesul de verificare a sesizării constată existența temeiurilor de efectuare a evaluării performanțelor judecătorului vizat, prevăzute la art.8 alin.(1) lit. b) și f) din Legea nr. 147/2023 privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor (modificarea propusă la art.V pentru art.26 alin.(4) din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor).

12.10.2023

Expert al Direcției legislației și expertiză anticorupție:

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2023.10.12 14:45:53 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Xenia VAMEȘ, Inspector principal

